

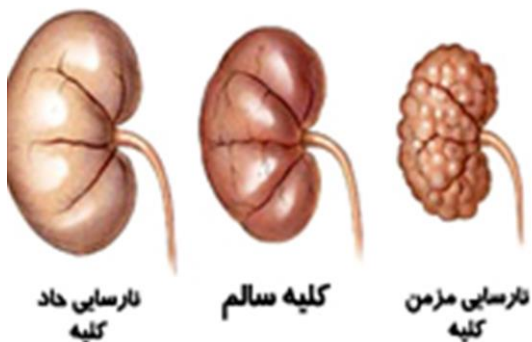

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

بیمارستان شهید بهشتی قزوین

آموزش به بیمار

با موضوع: بیماری مزمن کلیه

نارسایی حاد کلیه

کلیه سالم

نارسایی مزمن کلیه

تهیه کنندگان: گروه آموزش به بیمار

تأیید کننده علمی: آقای دکتر سکوتنی
(متخصص ارولوژی)

بهمن ۱۴۰۱

جلوگیری از نارسایی کلیه

عدم مصرف مشروبات الکلی

عدم مصرف دخانیات

انجام ورزش منظم

مصرف میوه، سبزیجات، مواد تازه

منبع:

کتاب پرستاری برونر - سودارث: کلیه و مجاری ادراری

با آرزوی سلامتی و تندرستی

مراقبت در نارسایی حاد کلیه:

- کنترل سطح الکترولیت‌های سرم، جذب و دفع مایعات، کنترل وزن و وجود ادم.
- در مرحله حاد بیماری برای کند کردن سرعت متابولیسم، استراحت در بستر ضروری است. تب و عفونت باید کنترل شود.
- پوست بدلیل خشکی و ادم گاهی ترک بر میدارد همچنین بعلت رسوب مواد سمی دچار خارش می شود تغییر وضعیت و استحمام با آب خنک مانع بروز اختلالات پوستی می شود.
- برای تصحیح کم خونی از ترانسفوزیون و تجویز داروهای اریتروپویتین استفاده می شود.
- از نظر رژیم غذایی باید رژیم کم پروتئین، پر کربوهیدرات، پر کالری و پر ویتامین تجویز شود.
- درمان خارش: بعلت رسوب فسفات است که لوسیونها، آنتیهیستامین و ژل هیدروکسید آلومینیوم داده می شود.
- درمان علائم عصبی: مسکن تجویز می شود پروتئین حذف و برای تشخیص دیالیز و فنی توئین داده می شود.
- درمان علائم استخوانی: ویتامین D فعال شده داده می شود فسفر حذف می شود کلسیم بصورت خوراکی داده می شود.
- درمان آنمی: تجویز اریتروپویتین و ترانسفوزیون ضرورت پیدا می کند. گاهی آهن (فرم تزریقی) و اسید فولیک داده می شود.
- رژیم غذایی: در صورت محدودیت مصرف پروتئین، کیفیت پروتئین باید بالا و دارای اسید امینه ضروری باشد کالری در حد کافی و از چربی و کربوهیدرات استفاده شود.

بیماری مزمن کلیوی

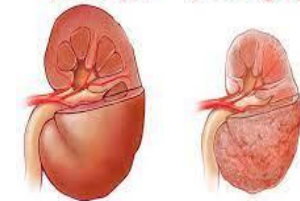
بیماری مزمن کلیه حالتی است که کلیه ها آسیب دیده و به مرور زمان دچار کاهش در کارایی شده اند و مانند کلیه های طبیعی قادر به فیلتر و پاک سازی خون از مواد زاید و آب اضافی نیستند. فرد در مراحل ابتدایی این بیماری احساس بیماری نداشته و ممکن است هیچ علامت و نشانه ای هم مشاهده نکنند، تنها راه اطمینان از وجود یا عدم وجود بیماری انجام آزمایش مخصوص خون و ادرار است. با تشخیص زودرس ممکن است بتوان با دارو و تغییراتی در شیوه زندگی مانند توجه و دقت در نوع تغذیه، آن را تحت کنترل درآورد. این بیماری درمان قطعی ندارد و فقط می توان از تشدید آن و بروز سایر عوارض مرتبط با آن پیشگیری کرد.

هستند *

عوامل خطر برای بیماری مزمن کلیه:

- دیابت
- فشارخون بالا
- بیماری قلبی عروقی
- چاقی و کلسترول بالا
- سابقه ی خانوادگی، سن بالا، سیگار
- بیماری لوپوس
- سنگ های ادراری
- برخی بیماری های کلیه مثل کلیه پلی کیستیک، بیماری گلوMERولی مزمن

کلیه ی ناسالم   کلیه سالم

کلیه مزمن بیماری از ناشی پیامدهای

- تورم دست ها و پاها بعلت تجمع آب و مایعات در بدن
- تجمع آب و مایعات در ریه
- التهاب پرده اطراف قلب (پریکاردیت)
- بالا رفتن ناگهانی سطح پتاسیم خون که ممکن است با ایجاد اختلال در کار قلب موجب مرگ شود
- کاهش استحکام استخوان ها و افزایش خطر شکستگی ها
- کم خونی و احساس ضعف و خستگی
- تضعیف سیستم ایمنی و احتمال سرایت بیشتر عفونت ها
- احتمال سوء تغذیه، بی اشتها، خواب آلودگی، تهوع، استفراغ
- احتمال افسردگی و کم شدن کیفیت زندگی و مرگ زودرس

درمان بیماری مزمن کلیه:

- اصل درمان براساس کاهش سرعت پیشرفت نارسایی کلیه و درمان عوارض بیماری می باشد که می بایست ی تحت نظر نفرولوژیست انجام گیرد.
- کنترل فشارخون + محدودیت مصرف نمک و پروتیین + ورزش منظم + کنترل قند خون + اصلاح اختلالات کلسیم و فسفر + اصلاح کم خونی
- انجام دیا لیز در موارد خاص و پیوند کلیه در مراحل نهایی بیماری از اصول اصلی درمان هستند.

*** توجه نمایید:

* نارسایی حاد کلیه که در آن ظرف مدت کوتاهی کلیه دچار نارسایی می شود، با نارسایی مزمن کلیه متفاوت است و با درمان به موقع احتمال بهبودی دارد.

* نارسایی کلیه:

نارسایی کلیه زمانی است که عملکرد کلیه ها کاهش می یابد و آن ها دیگر قادر به دفع سموم و آب اضافی از بدن نیستند. در هم گفته میشود ESRD مرحله نهایی نارسایی کلیه که به آن برای ادامه زندگی به دیالیز و پیوند کلیه نیاز خواهد آن بود.

* برای پیشگیری یا به تاخیر انداختن نارسایی کلیه چه می توان کرد؟

در صورتی که مبتلا به دیابت یا فشارخون بوده اید و اکنون برای شما تشخیص بیماری مزمن کلیه یاد داده شده است، بسیار حایز اهمیت است که سطح قند خون و فشارخون را در محدوده ی طبیعی حفظ و کنترل کنید. به یاد داشته باشید در صورت آسیب کلیه ها در اثر عوامل دیگری مانند عفونت، برخی داروها یا سموم به نارسایی کامل کلیه منجر گردد.

افراد در معرض خطر:

- مبتلایان به دیابت، فشارخون، چاقی، سنگ های ادراری، افراد بالای ۶۰ سال، ریفلکس ادراری و... باید برای غربالگری و تشخیص سریع تر، به متخصص کلیه (نفرولوژیست) مراجعه نمایند.

- بهترین راه پیشگیری از این بیماری، کنترل عوامل خطر آن یعنی پیشگیری از دیابت، فشارخون، کلسترول بالا، چاقی و ... است.

- استمرار درمان مناسب می تواند مانع پیشرفت بیماری و تبدیل آن به CKD در افراد مبتلا به شده و همچنین موجب کاهش عوارض آن شود.

علائم اورمی: (علائمی که در مرحله ی پیشرفته نارسایی مزمن کلیه بروز پیدا می کنند)

- استفراغ - تهوع - تشنج
- بی اشتها - تجمع مایع اطراف قلب - خواب آلودگی